

Nr 237

Av fru **Löfqvist m. fl.**, om rätt i visst fall till änkepension enligt folkpensioneringslagen.

(Lika lydande med motion nr 279 i Första kammaren)

I och med 1960 års riksdagsbeslut angående ändring av lagen den 29 juni 1946 om folkpensionering m.m. har väsentliga förbättringar åstadkommit för såväl ålderspensionärer som änkor med flera.

Från och med den 1 juli 1960 gäller alltså att kvinna, som blir änka efter den 30 juni 1960 och har fyllt 50 år eller har barn under 16 år i hemmet, erhåller full änkepension utan inkomstprövning. För de kvinnor, som blir änkor i åldern 36—50 år och är barnlösa, gäller den s.k. femtondelsregeln. För dem som blivit änkor före den 1 juli 1960 utgår änkepension efter i princip samma regler, dock är pensionen för dessa änkor helt eller delvis inkomstprövad.

En ytterligare inskränkning är att dessa änkor jämlikt tredje stycket, tredje punkten, första meningen i övergångsbestämmelserna till lagen om nämnda ändring i folkpensioneringslagen för sin rätt till änkepension icke kan åberopa förekomsten av barn, som fyllt 16 år före den 1 juli 1960.

På grund av nämnda övergångsbestämmelse finns det en grupp änkor, som inte kan få sin rätt till änkepension prövad, ehuru de sakligt sett borde vara väl berättigade till sådan. Det gäller kvinnor, som blivit änkor före 36 års ålder och vilkas barn fyllt 16 år före den 1 juli 1960. Dessa änkor, som nu är i 50—60-årsåldern, kan ha uppfostrat en stor barnaskara och därigenom varit förhindrade att komma in på arbetsmarknaden och således nu i många fall befinner sig i en synnerligen svår ekonomisk situation.

Exempel I. En kvinna blev änka 1945 och var då 36 år gammal och hennes yngsta barn ett år. I dag är änkan 52 år och yngsta barnet fyllde 16 år i juni 1960. Denna änka har inte ens rätt till behovsprövad änkepension.

Exempel II. En annan kvinna i samma ålder blev änka ungefär samtidigt, men i detta fall fyllde det yngsta barnet 16 år i början av juli 1960. Änkan får i detta exempel full änkepension utan inkomstprövning.

Situationen för dessa både änkor var likartad före reformens genomförande, men nu är skillnaden väsentlig.

Det synes oss således uppenbart att förevarande bestämmelser kan leda till orimliga resultat.

Med stöd av vad ovan anförts får vi härmed hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning i syfte att inom folkpensioneringen ge änkepension till sådana änkor som på grund av tredje stycket, tredje punkten, första meningen i övergångsbestämmelserna till lagen den 5 maj 1960 angående ändring i lagen den 24 juni 1946 om folkpensionering icke nu kan erhålla änkepension.

Stockholm den 24 januari 1961

<i>Tyra Löfqvist</i>	<i>Rosa Svensson</i>	<i>Annie Jäderberg</i>
<i>Astrid Berggren</i>	<i>Elvira Holmberg</i>	<i>Etty Eriksson</i>
<i>Lena Renström-Ingenäs</i>	<i>Lisa Johansson</i>	<i>Eric Svenning</i>
<i>Hugo Bengtsson</i>	<i>Gunbjörg Thunvall</i>	<i>Tekla Torbrink</i>
<i>Einar Henningsson</i>	<i>Rune Johansson</i> i Norrköping	<i>Astrid Lindekvist</i>
<i>Sigrid Ekendahl</i>		<i>Elsa Lindskog</i>
